

1. HAKIJA

Riitalan yhteismetsän osakaskunta
Osoite: Hakkapeliitantie 2 31300 Tammela

Yhteyshenkilö: Pauli Sibakov, pauli.sibakov@riitalanyhteismetsa.com

2. LUPAVELVOITE

Kohde, johon toiminta on suunniteltu, sijoittuu Riitalan yhteismetsä ranta-asemakaava-alueelle. Vähäistä laajemmat puun kaadot ranta-asemakaava-alueella vaatii kunnan myöntämän maisematyöluvan.

3. HAKEMUSTA KOSKEVAT TIEDOT

Hakemus on saapunut Lopen kuntaan 18.3.2022 (Dnro D/295/10.03.00.06/2022)

Hakemus koskee metsän hakkuita ranta-asemakaavan metsätalousalueelle sijoittuvan Riitalan yhteismetsä-tilalla (kiinteistötunnus 433-874-1-0) Räyskälän kylässä. Toimenpiteet on suunniteltu toteutettavan vuosien 2022-2029 aikana.

Käsiteltävän metsäalan pinta-alaksi on ilmoitettu yhteensä noin 2,03 neliökilometriä, joka sisältää seuraavat toimenpiteet:

Ylispuiden poistoa suoritetaan 28,5 ha alalta, ensiharvennusta 7,9 ha alalta ja harvennushakkuuta 107,3 ha alalta. Siemenpuuhakkuuta tehdään 32,7 ha alalta ja avohakkuuta 26,8 ha alalta. Jälkihoitotoimenpiteitä toteutetaan taimikonhoitoa ylispuuhakkuukuviolla noin 27,8 ha alalta.

Metsänhoitoon kuuluu myös äestyksiä luontaisen uudistamisen kohteilla sekä istutusaloilla yhteensä 36,7 ha alalla sekä laikutusta 5,2 ha, laikkumätästystä 13 ha ja naveromätästystä 3,9 ha aloilta.

Toimenpiteinä suoritetaan myös männyn istutusta 14,6 ha alalta ja kuusen istutusta 11,9 ha alalta. Mäntyä kylvetään 10,9 ha alalle.

Hakkuut suoritetaan hakkuukoneella ja rannoille jätetään suojavyöhyke. Hakkuut pyritään suorittamaan kesälomakauden ulkopuolella, jotta niistä aiheutuva haitta alueen loma-asutukselle olisi mahdollisimman vähäinen. Hakkuusuunnitelma on Riitalan yhteismetsän osakaskunnalle vuonna 2021 laaditun luontoarvot huomioon ottavan metsäsuunnitelman mukainen.

Hakemuksen karttaliitteet hakkuukuviointeen ovat päätöksen [liitteenä](#).

4. KUULEMINEN

Maisematyölupahakemuksen vireille tulosta on ilmoitettu kuulutuksella Lopen kunnan nettisivuilla 11.10. – 25.10.2022 sekä lehti-ilmoituksella Lopen Lehdessä 13.10.2022 ja Aamuposti Viikko-lehdessä 12.10.2022. Hakemuksesta myös ilmoitettiin Räyskälä Facebook –ryhmän sivuilla.

Hakemuksen kohteena olevaan pinta-alaltaan laajaan kiinteistöön rajoittuu tai toimenpiteen vaikutuspiirissä on useita kymmeniä kiinteistöjä. Kiinteistöjen suuren määrän takia ko. tilojen omistajia ei ole kuultu henkilökohtaisella kirjeellä, vaan heidän katsotaan saaneen tiedon haetusta hankkeesta yleisen kuulutuksen ja lehti-ilmoitusten kautta (MRL 133 §, MRA 65 § 2. mom.).

Kuulemisessa jätettiin yksi kirjallinen muistutus.

Kirjallinen muistutus

19.10.2022 päivitetystä kirjallisesta muistutuksessa Luoteis-Lopen Loma-asukkaat ry ovat todenneet mm. seuraavaa:

”Suuri osa suunnitelluista hakkuualueista sijaitsee rantakaavan mukaisten vapaa-ajan tonttien välittömässä läheisyydessä. Kaikilla edellä mainituilla hakkuutoimenpiteillä on maisemallista merkitystä alueella – varsinkin hakkuuden radikaaleilla muodoilla. Maisemalliset muutokset vaikuttavat suoraan alueen viihtyvyyteen ja vapaa-ajan asuntojen arvoon.”

”Luoteis-Lopen Loma-asukkaat ry esittää, että Lopen Ympäristölautakunta huomioi käsitellessään Riitalan hoitokunnan maisematyölupaa, että ympäristövaikutukset tulevat huomioiduksi ja että lupaehtoissa edellytetään, että ylispuiden poisto-, avo- ja siemenpuuhakkuuta ei suoriteta viittäkymmentä (50) metriä lähempänä rantakaavan mukaisen vapaa-ajan tontin rajaa.”

”Suunnitelmassa on myös siemenpuuhakkuualueiden äestys. Esitämme, että järeän auraamisen sijaan käytetään menetelmiä, jotka ottavat huomioon kohteen olosuhteet, uudistamistavan ja rikkovat maata mahdollisimman vähän. Samalla voidaan merkittävästi vähentää maisema-, virkistys- ja vesistövaikutuksia sekä turvata maalahopuiden ja niillä elävien lajien säilyminen uudistusalueella.”

”Kohteessa 465 esitämme, että aurauksen sijaan hakkuualue laikutettaisiin, jolloin kiintoainehuuhtoutumat jo ennestään heikkolaatuiseen Kaitaan voitaisiin vähentää tai estää. Myös alueella 464 tulisi olla riittävä suojavyöhyke rannassa Kaidan suojelemiseksi. Hakkuualueiden reunoilla ovat suoalueelta Kaitaan laskevat Perslammin ja Honkalammin ojat. Kaidan rannalla on 6 mökkitonttia ja järven tilaa seurataan huolestuneena.”

Hakijan vastine

Riitalan yhteismetsän osakaskunnalta on pyydetty ja saatu vastine kirjallisesta muistutuksesta. 15.11.2022 päivätyssä saapuneessa vastineessaan Riitalan yhteismetsän osakaskunta toteaa mm. seuraavaa:

”Muistuttajat esittävät, että lomatonttien taakse täytyisi jättää 50 metrin suojavyöhyke, jolla ei saisi suorittaa avo- tai siemenpuuhakkuuta eikä edes ylispuita saisi poistaa taimikon päältä. Jos tällainen rajoitus määrättäisiin, niin kysymyksessä olisi suojeltavan alueen huomattava laajentaminen kaavassa metsätalousalueeksi määritellylle alueelle, joka on suojeluvaihdossa jätetty maan omistajalle metsätalousmaaksi. Rakennuspaikan takana tällainen suojelun laajentaminen ei olisi tarkoituksenmukaista. Pääosa tonteista ei sijaitse Melkuttimien alueen välittömässä läheisyydessä vaan muiden yhteismetsän alueella sijaitsevien järvien rannoilla. Mainitulla lomatonttien takaisella 50 metrin vyöhykkeellä on havaittavissa alkavaa kirjanpainaajatuhoa. Esitetty suojavyöhyke voisi pahimmillaan merkitä laajamittaisia kirjanpainaajatuhoja niin yhteismetsässä kuin sen naapurituloillakin.

Rantamaisemaan tonttien takana tapahtuva hakkuu vaikuttaa vain vähän. Onhan hakkuualueen ja rannan välissä tontit, jotka kaavamääräysten perusteella kuuluisi säilyttää puustoisina. Säästöpuita voidaan jättää tonttien reunaan. Niitä jätetään avo- ja

siemenpuuhakkuukuvioille keskimäärin vähintään 10 elävää puuta hehtaarille ja kuollutta puustoa, jos alueella sellaista on.

Ylispuita poistetaan niiden alla todetun syntyneen taimikon päältä. Ylispuiden poistoa pidetäänkin kasvatushakkuuna, jollaista eduskunnan ympäristövaliokunnan mietinnön 14.3.2017 perusteella kuuluisi pitää lain 128.2 S:n mukaisena vaikutuksiltaan vähäisenä toimenpiteenä. Ylispuiden oikea-aikaisella poistamisella on ratkaiseva merkitys alla olevan taimikon kehityksen kannalta. Taimikon kasvaessa ylispuuston merkitys maisemaan vähenee, koska maiseman luo kasvava taimikko. Osa ylispuista toki jätetään ja niitä voidaan jättää tonttien lähelle.

Loma-asukasyhdistyksen mainitsemaa metsämaan järeää auraamista ei Etelä-Suomessa enää tehdä. Äestykset tehdään kevyesti ja niiden yhteydessä on mahdollista kylvää siemeniä. Riitalan yhteismetsän hoitokunta hyväksyy kuviolle 465. suunnitellun äestyksen sijaan tehtäväksi kaivurilaikutuksen.”

Vastaus kirjalliseen muistutukseen

Kirjallisessa muistutuksessa esille tuodut seikat ja hakijan vastineessaan niihin antamat vastaukset on otettu huomioon päätöstä valmisteltaessa ja tarvittavilta osin sisällytetty lupamääräyksiin.

5. PÄÄTÖS METSÄN HAKKUUTA KOSKEVASTA MAISEMATYÖ-LUPAHAKEMUKSESTA

Riitalan yhteismetsän osakaskunnalle myönnetään maisematyölupa puiden kaatamiseksi tilalla Riitalan yhteismetsä (kiinteistötunnus 433-874-1-0), Lopen kunnan Räyskälän kylässä. Hakkuut voidaan suorittaa muilta osin esitetyn hakemuksen ja vastineen mukaisesti, mutta erikseen on huomioitava seuraavat lupamääräykset:

1. Järvien ja lampien rantojen varsille tulee jättää kiintoaine- ja ravinnekuormitusta sitova sekä varjostusta ja monimuotoisuutta turvaava vähintään 10m leveä suojakaista, jossa säilytetään kasvillisuuden kerroksellisuus. Uudistushakkuilla suojakaistan leveys tulee olla 20 m. Näin myös maisemallinen vaikutus jää mahdollisimman pieneksi. Suojakastoilla ei tule tehdä mitään metsänhoidollisia toimenpiteitä lukuun ottamatta kirjanpainatuhojen torjuntaa ja sairaiden puiden poistoa. Lupa on voimassa 31.12.2029 asti.
2. Ali-Myllyn ja Tourijärven välissä menevän puron rannoille tulee jättää 10 m suojakaista.
3. Rakennettujen asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen rajan taakse tulee jättää 10 m suojavyöhyke avo- ja siemenpuuhakkuiden osalta. Leimikolle jätettävät säästöpuut saavat sijaita tällä vyöhykkeellä.
4. Kuollutta puustoa tulee säilyttää keskimäärin vähintään 10 kpl/ha. Jos kuollutta puustoa ei ole riittävästi, tulee tehdä vähintään 2-5 tekopötkelöä/ha ensisijaisesti lehtipuista uhanalaisten kolopesijöiden elinympäristön turvaamiseksi.
5. Hakkuita tulee välttää pesimäaikana.
6. Voimakkaita maanmuokkaustapoja ei pidä käyttää lainkaan. Maanmuokkauksessa tulee pyrkiä välttämään liiallista maaperän pintakerroksen rikkoutumista ja mineraalimaan kaivamista, jotta metsän aluskasvillisuuden lajit eivät kärsisi korjaamattomia vaurioita.

7. Hakkuuta toteutettaessa on huolehdittava siitä, ettei hakkukuvioilta virtaa ojien kautta vesistöihin humus-, kiintoaines- ja ravinnepitoisia valumavesiä. Tarvittaessa on tehtävä selkeytysaltaita tai muita suojarakenteita.
8. Pohjavesialueella ei tule korjata kantoja eikä käyttää kemiallisia kasvinsuojeluaineita.
9. Perustetuille ja merkityille ulkoilureiteille ei tule tehdä maanmuokkausta eikä reiteille ei tule jättää latvusmassaa

Kun näitä määräyksiä noudatetaan, voidaan hakemuksessa ja sen kuvioliitteessä esitetyt hakkuut suorittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

6. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Kun toimitaan päätöksen mukaisesti ja huomioidaan hakijan vastineessa kirjalliseen mielipiteeseen esille tuodut ja päätöksessä lupamääräyksillä liitetyt hakkuun menettelytavat ja rajoitukset, voidaan päätöstä pitää maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisena.

Hakemuksen valmistelun yhteydessä on tarkistettu käytettävissä olevat alueen luonnonsuojelutiedot ja otettu huomioon myös kirjallisessa muistutuksessa tuodut seikat. Tämän tarkastelun perusteella voidaan arvioida, että päätöksen mukaisesti toteutettava metsän hakkuu ei aiheuta luonnonsuojelulla suojeltujen lajien elinolosuhteiden heikkenemistä, vesiensuojelullista haittaa tai muutakaan merkittävää haittaa ympäristölle tai virkistykselle.

7. SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128, 133, 140, 141, 142, 143:3, 144, 145, 187 §:t
Maankäyttö- ja rakennusasetus 65 §
Luonnonsuojelulaki 38, 46 §:t
Luonnonsuojeluasetus 21, 23 §:t
Lopen kunnan hallintosääntö 4. luku, 4 §, 4.3.6. kohta
Lopen kunnan rakennusvalvontataksa 8 §, 8.2 kohta

8. LUPAMAKSU

Lopen kunnan rakennusvalvontataksan 8 §:n 8.2 kohdan mukaisesti yli 5 ha:n puiden kaadosta **380 €**.

9. MUUTOKSEN HAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Lopen kunnan ympäristöpäällikölle. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen antamisesta, 29.11.–13.12.2022 välisenä aikana. Viimeistään oikaisuvaatimus tulee toimittaa Lopen kunnantaloon 13.12.2022 klo 15.00 mennessä (osoite: Yhdystie 5, 12700 Loppi tai sähköisesti loppen.ymparisto@loppi.fi). Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen ja se on varustettava tekijän yhteystiedoilla ja allekirjoituksella.

10. ALLEKIRJOITUS

Sonja Lahtinen
Ympäristöpäällikkö

11. TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Antopäivä on 29.11.2022.

Päätös: hakijalle

Tiedoksi: Hämeen ELY-keskus (sähköisesti)
Lopen ympäristö- ja rakennuslautakunta